

Mattheus 5:13a/14a

“Gij zijt het zout der aarde.....

Gij zijt het licht der wereld....”

1 wie zijn het? 2 wat is het? 3 hoe moet dat?

Gemeente,

Er speelt zich wat af in de wereld! De opkomst van IS. De dreiging van terroristische acties. Ziekte als ebola. Grepen naar de macht. Vervolging van christenen. Dingen waar je niet gerust op bent.

En er speelt zich wat af in onze samenleving in Nederland. Wat voor de vorm eens een christelijke samenleving was gaat tot ontbinding over. Steeds meer christelijke overblijfselen worden weggeregeld. Rondom de zondag. Rond het huwelijk en zgn weigerambtenaren. Rondom het begin en einde van het leven. Een meerderheid van de Nederlanders noemt zich onkerkelijk en dat zet zich door. Daar ben je ook niet gerust allemaal, op die ontwikkelingen.

Wie zou daar wat aan kunnen doen? Om dat terug te dringen, tot staan te brengen? Als het over de wereld gaat: Obama als president van de wereld. De EU als machtsblok. Als het over Nederland gaat: christelijke partijen en politici. De RMU misschien. Wie kan daar wat aan doen? U, jij, zegt Jezus. Ja u en jij: een man van 35, een vrouw van 40, een jongere van 16, een kind van 8. Die kunnen daar wat aan doen. Want gij zijt het zout der aarde, licht der wereld. Zegt Jezus tegen de schare, discipelen en anderen die rondom Hem staan tijdens de Bergrede.

1 wie zijn dat?

Wie zijn dat dan precies? Nu dat slaat terug op de mensen die Jezus heeft zaliggesproken. De burgers van Zijn Koninkrijk. En dat kunnen mensen zijn op hoge posities, in politiek of samenleving, maar elke burger van Gods Koninkrijk wordt aangesproken. Als zij maar burger van Zijn rijk zijn En wie dat zijn heeft Jezus aangegeven. Zeven typeringe heeft Hij gegeven:

De armen van geest: mensen die niks van zichzelf verwachten. Bij wie de berg van eigengerechtigheid en eigen kunnen is verbrijzeld aan gruzelementen. Die berg van: ik zal zo iets nooit doen, ik houd mijn gezin wel in het spoor, ik laat me mijn geloof niet afnemen. Al die rijkdom afgebrokkeld: arm van geest. Zonder Hem kan ik niets doen.

Treuren: vorige week: verdriet over ontwikkelingen van God af in land en volk. Op allerlei gebied: zondag, leven, amusement. Niet van kunnen genieten, maar treuren. Allermeeest omdat mijn hart er zo naar hangt en ik me vaak zo ver van huis voel. Wanneer zal ik thuiskomen bij God?

Zachtmoedigen: die zich onderwerpen aan God. Aan Zijn wegen en aan Zijn leiding. Alles uit Zijn hand ontvangen. Verdragend omdat God nooit onrecht doet. Verwachtend omdat Gods bedoeling wijs en goed is.

Hongerend en dorstend naar de gerechtigheid. O, dat er meer van Gods wetten en inzettingen te zien zou zijn, in mijn leven, in de gemeente, in land en volk. Zijn wil geschieden zou, zijn rijk kome, Zijn Naam worde geheiligd.

Barmhartig: bewogen met mensen. Met innerlijke ontferming bewogen als je mensen ziet in nood. In hun nood dat zij God niet kennen en niet zoeken. Een brandend hart over verloren mensen.

Reinen van hart: uit één stuk, ongedeeld, oprecht. Heel het leven voor de Heere. Beproof vrij van omhoog mijn art dat voor Uw oog steeds openlag. Zie of bij mij een schadelijke weg zij: oprecht.

Vredezoekers: Verlangend naar een situatie waarin het paradijs doorblinkt. Dat allen de Heere kennen, en dat allen Zijn wegen bewandelen. Eén van hart en één van zin voor de HEERE.

Zo'n leven uit zich in gebed. Gebed om vrede, gerechtigheid, heiligheid. Gebed dat Zijn Naam worde geheiligd, Zijn rijk kome, Zijn wil geschiede. In hart en huis, gemeente en kerk, land en volk, Israel en de volkeren.

Dat is bij elkaar een hele lijst. Zeven kenmerken zo u wilt. Van burgers van Gods Koninkrijk. Kijk, in naam kunnen er meer zijn. Ieder die gedoopt is, die belijdenis deed, die ten avondmaal gaat is in naam een burger van Gods rijk. Maar er zijn twee soorten burgers: die het in naam zijn en eens worden buitengeworpen: kinderen des Koninkrijks die buitengeworpen worden. En zij die het in hun hart zijn. En dat zijn zij die weten: al die trekken al die 7 trekken van de ware burgers, die zijn in en vanuit Christus. Je kunt wel zeggen dat je burger bent, maar als deze trekken je vreemd zijn is het misleiding. Inbeelding. Dood geloof.

Maar nooit vergeten: Die trekken worden gegeven en krijgen gestalte naarmate dat Christus met mij omgaat en ik met Hem. Want van nature van mijzelf mis ik ze allemaal. Ben ik niet arm van geest maar denk ik heel wat te kunnen, vind ik plezier in zonden van anderen, sta ik op tegen Gods hand en leiding, laat Gods gerechtigheid me koud vind ik

het wel best zoals het is, is het heil van anderen minder belangrijk dan mijn vrije avond of mijn school of werk, verberg ik mijn hart voor God en maak zelf uit wat goed is, zoek ik mijn geluk en vooruitgang ipv vrede. Enkel dood en onvruchtbaarheid. Vlees. Maar het is alles te vinden buiten mezelf in Jezus Christus. Hij is er de Bron van. Zijn bloed en Geest zijn de bron van al deze gezindheden. Waar ik Hem mijn hart laat verzoenen en vullen. De zaligheid zoekend buiten mezelf in Hem. En zo komen de trekken het burgerschap in mijn leven. En naar de mate van de omgang met Christus zijn die trekken er en worden ze sterker. En naar de mate dat de omgang met Christus inzakt, worden die trekken zwakker en fletser en moeilijker terug te vinden.

Bent u een burger van het Koninkrijk der hemelen? Dan bent u het: zout der aarde en licht der wereld. Je hebt wereldwijde invloed. Met je gebed en met je leven. God regeert de wereld door het gebed van Zijn kinderen is een spreekwoord. Of zij nu 80 of 30 of 10 zijn, of zij nu politicus of thuiswerkende vrouw zijn, directeur of bouwvakker: jij zijt het.

2 wat is het?

Wat ben je dan precies? Zout der aarde. Zout werd in die tijd gebruikt in plaats van onze koelkasten en diepvriezers. In het warme klimaat van Israël en natuurlijk zonder stroomvoorziening toen nog wilde mensen toch etenswaren kunnen bewaren. Maar als je gewoon weglegt en bewaart dan gaat het bederven. Tot ontbinding over en het gaat stinken. En men had ontdekt: eten blijft langer goed als je het met zout insmeert. Dat kennen vooral ouderen onder ons nog wel van vlees in het zout of bonen in het zout. Dan blijft het langer goed. Zout weert het bederf.

Dus de burgers van Gods Koninkrijk weren het bederf. Houden ontwikkelingen tegen. Soms zie je dat ook gebeuren: zolang een echte burger van Gods rijk nog directeur was van het bedrijf hield het christelijke waarden hoog, maar toen hij aftrad of overleed ging het hard. Zolang een echte burgers van Gods rijk in de kerkenraad zaten bleef de gemeente in het spoor, maar toen zij wegvielen kwamen allerlei invloeden binnen. Toen vader en moeder nog leefden leek het een christelijk gezin, maar toen eerst de ene, daarna de andere ouder overleed, trad het verval toen het leven van de kinderen. Zo houdt de HEERE verval tegen.

Gij zijt het zout der aarde. Soms zijn er verbanden die je zien kunt. Zout der aarde. Zegenrijke invloed op de omgeving, ja op de wereld. Bewarend. En anders en je vlees. Dat bederft hoe langer hoe meer. Vlees dat bewaard wordt, wordt hoe langer hoe bedorven en

gaat steeds harder stinken. Als je geen zout bent, ben je vlees. De zonde staat nooit stil, maar gaat als een bacterie steeds verder. Je zit steeds vaster in zondige gewoontes. Je geweten en schuldbesef stompt steeds verder af, je wordt steeds ongevoeliger voor indrukken van het Woord, hemel en hel, Gods liefde en toorn glijden steeds sneller van je af. Alarmerend als je geen zout bent, maar vlees. Ontwaakt gij die slaapt en staat op uit de doden. Morgen is het nog moeilijker om je leven te bekeren dan vandaag.

En gij zijt het licht der wereld. Licht dat komt van God. Dat typeert de hemel. Licht is vreugde. Licht is kennis, helderheid. Kennis van God en van jezelf. Helderheid wie je bent en Wie Jezus is. Licht is vreugde. Vreugde in God door Christus. Licht laat je rechte wegen lopen en bewandelen, de weg naar de hemel. Licht der wereld. Want de wereld ligt in het duister. Geen zicht op God en op zichzelf heeft de mensheid. En in duister dwaal je. De ene is er angstig en onzeker van, maar overschreeuwt dat soms, de ander meent vast de goede weg te hebben en is overtuigd atheïst of overtuigd bhoeddist of ietsist.

Maar gij zijt het licht der wereld. Je leven schijnt als een licht. Mensen zien het, horen het. Licht verdrijft de duisternis. En licht trekt toch mensen aan. Wat zou daar te zien zijn, te doen zijn? En mensen vragen soms aan je: hoe zit dat nou precies. Waarom bid je voor je eten, ga je echt vanuit jezelf naar de kerk en niet omdat het moet? Hoe zit het dan met God en alle ellende op de wereld? Gij zijt het licht der wereld. Mensen komen te weten hoe het zit, mensen zien wat een leven met de Heere is, mensen horen uit je mond van Jezus Christus. En zo brengt de Heere mensen tot geloof. Zo voegt Hij mensen tot Zijn Gemeente.

Dat zijn verbanden die je soms zien kunt. Maar de invloed van het gebed reikt nog veel verder. Tot aan de einden der aarde. Wij zien de verbanden niet of niet altijd. Maar op het gebed van een kind in Nederland kan er een opwekking in Zuid-Korea zijn gekomen. Op het gebed van een man in Nederland kan volk Israel nog steeds Joden kennen die in Jezus als de Christus geloven. Op het gebed van een jongere in Waarder kan een gemartelde christen in Somalie staande blijven. En de vrucht op het zendingswerk in Roemenie, Thailand, Bonaire of Peru is dankzij het gebed van de gemeente hier voor het werk dat daar gedaan wordt. God regeert de wereld door het gebed van Zijn kinderen. Daar gebruik Ik Mijn burgers voor. Zoals Ik toen Ik op aarde was Zelf zout en licht was. Toen Ik bad Vader vergeef het hun, zij weten niet wat zij doen. Toen Ik met Mijn onderwijs en levenswandel Licht verspreidde. Maar nu, nu Ik niet meer op aarde ben, bent u het. Gebruik Ik u ervoor. U gebruik Ik om de samenleving te bewaren, om het bederf een halt toe te roepen. U gebruik Ik om anderen tot Mij te

trekken en tot Mijn gemeente te brengen. Ik gebruik het gebed en het leven van Mijn burgers om Mijn Naam door te heiligen en Mijn rijk door uit te breiden. Dat houdt geen duivel tegen!

En dat geeft mij zo'n pleitgrond om te smeken. Heere, maak waar wat U gezegd hebt! Heere, vervul wat U gesproken en beloofd heb. Heere, gebruik dan mijn leven om mijn omgeving, huis en werkkring en familie en gemeente te bewaren bij U en Uw inzettingen. Heere, gebruik mijn leven om anderen tot het licht te laten komen. Om anderen aan te trekken en nieuwsgierig te maken en meer te willen weten. Heere, verhoor dan mijn gebed voor kerk en samenleving, Israel en de volkeren, voor zending en uitbreiding van Uw rijk. Heere, maak het waar, U hebt het gezegd. En daarom verwacht ik wonderen van U, daarom hoop ik op Uw ingrijpen, op Uw daden. Want U hebt het gezegd.

Daarom is het ook zo erg als het zout krachteloos wordt. Als het licht verduistert. Als mijn leven wegzakt en wegzinkt in biddeloosheid, als die trekken minder duidelijk worden. Dan neemt het bederf toe om me heen, dan wordt het donkerder en donkerder en komen steeds minder mensen tot kennis van de Heere. Voor de zondvloed nam God de één na de ander van Zijn kinderen weg en toen ging het pas echt van kwaad tot erger.

3 hoe moet het?

Maar hoe dan? Dat zegt vers 16. Laat also uw licht schijnen voor de mensen opdat zij uw goede werken zien. Laat uw licht schijnen. Want dat is bedoeling. Want wie steekt nou een kaars aan en zet er daarna een emmer overheen? In onze tijd: wie doet een schemer lamp aan en hangt er daarna een zwarte vuilniszak overheen. Wie doet zijn fietslicht aan en houdt er daarna steeds zijn hand voor. Dan kun je het net zo goed niet doen. Dat begrijpt iedereen.

Laat uw licht schijnen. Stralen, zichtbaar zijn, licht verspreiden, uitstralen. Voor het oog van de mensen. Schaam je er niet voor. En voor de mensen, ten goede van de mensen. Zodat zij niet in donker blijven van onkunde. Maar laat dat schijnen. Bidt waar je ook bent, lees Bijbel ook als anderen het zien. Geef antwoord als men iets vraagt over wat je zondag of 'in het weekend' deed. Schaam je niet. Maar also: Dus op een bepaalde manier. Zodat zij uw goede werken zien en uw Vader verheerlijken. Want je kunt je licht ook laten schijnen op een verkeerde manier. Denk aan de farizeeën en het vervolg van de Bergrede. Namelijk zo dat je vooral onder gelijkgezinden je best doet en etaleert. In eigen kring graag voorgaat in gebed en laat merken dat je vast en dat je veel weggeeft aan en over- hebt voor anderen. Ja, als ze van mij zeggen dat

ik zo makkelijk bidden kan en zoveel doe voor de kerk dan groeit mijn ego en dat laat ik me welgevallen. Zo niet laten schijnen. Vooral en graag daar in eigen kring waar ik bewondering mag verwachten. In eigen kring en tot eigen eer.

Nee, laat uw licht niet schijnen als en farizeeer, maar als Christus Zelf. Alzo, op die manier, op Zijn manier. Hoe dan? Lees maar verder. Wat zijn die goede werken? Hoofdstuk 5 geeft verder voorbeelden.

Eerste: vs 21 niet alleen dat ik niet doodsla, maar dat ik ook niet scheldt, niemand uitmaak voor gek of dwaas. Ik zoek het goede voor mijn naaste en wil hem niet kwetsen. Niet met woorden, niet met daden, niet met lachen. Ga zo met je collega's en anderen om. En spreek ze erop aan. Ook al sta je daarin alleen.

Tweede: vs 27 niet alleen dat ik niet echtbreek, en een hekel heb aan scheiden en overspel, maar dat ik mijn ogen niet toelaat om te begeren. En ik houd me ver van bladen, sites, foto's, dvd's, films waar erotiek in voorkomt. Ik kan er niet over meepraten en praat er ook niet over mee. Ik spreek ze erop aan. Ook als sta ik daarin alleen.

Derde: vers 33. Mijn ja is ja en mijn nee is nee. Zweren hoef ik dus niet in het gewone spraakgebruik. Want ze weten allemaal. Als hij of zij het zegt is het ook zo en doet hij of zo ook zo. Door en door betrouwbaar en eerlijk. Niet van alles zeggen en beloven maar het is overdreven of half waar of ik kom het niet na.

Kijk, dan kan ook een andere eigenschap van zout naar voren komen. Zout bijt. Als je zout in een wondje krijgt, nou dat bijt en je roept het uit. Als je licht zo schijnt voor de mensen dat kan ook bijten. Dat anderen voelen: hierin faal ik. Dit is zout op mijn zere, zondige plek. En dan kan het gaan roepen en lelijk doen. Gaan schelden en jaloers of giftig worden. Niet voor niets eindigen de zaligsprekingen met: 'die vervolgd worden'. Dat is niet iets wat je zelf doet of op uit bent, maar het wordt je aangedaan. Want men voelt het bijten. Men voelt zich aangesproken in het geweten.

En dan? Vierde goede werk in vers 38. Laat het over aan de overheid, speel geen eigen rechter. En wat jezelf betreft: keer ook je andere wang toe, ga nog een mijl verder mee. Laat het omwille van het geloof gebeuren en draag en verdraag het. Geef het over in Gods hand.

En de vijfde: hebt je vijanden lief, zegent die je vervloeken doe wel degene die je haten. Dus niet terugpakken of terugschelden, of terug venijnig doen. Maar liefhebben, zegenen en bidden.

Laat alzo uw licht schijnen. Schaam je niet. Je merkt hoe langer hoe meer: dit leven is leven in gemeenschap met Christus. Dit is leven

vanuit Christus. Want zovaak zondig ik, mijn natuur staat er haaks op, ik leer mijn zondige aard kennen meer en meer. En ik heb Jezus nodig. Vergeving en kracht. Ik ben nog lang zo heilig niet als ik behoor te zijn. Nog zover vandaan, Heere Jezus geef mij kracht. Ik ga steeds intenser bidden elke ochtend voor ik de deur uitga, dat ik mijn licht mag laten schijnen met goede werken. En 's avonds heb ik zoveel te danken en zoveel te belijden. De gemeenschap met Christus wordt steeds meer realiteit in mijn leven. Opdat ik mijn licht also mag laten schijnen dat mensen goede werken van me zien en mijn Vader zullen verheerlijken.

Dat is het doel. Kijk het kan zijn dat zij temeer in haat uitbreken en nog lelijker gaan doen en meer vervolgen. Maar het kan ook zijn dat het hen stilzet en doet zoeken naar diezelfde God en Vader. Dat is mijn gebed. Maar dat is aan God en dat is hun verantwoordelijkheid.

Ik heb te zijn: echt zout en schijnend licht. Ik heb ter harte nemen wat Jezus zegt: wee u als het zout smakeloos wordt. Als je het licht onder en kandelaar zet en verbergt. Voorbeelden? Je bidt niet zoals je thuis doe als je ergens anders bent waar het vreemd is. Je vertelt niet als ze vragen wat jij 'het weekend' hebt gedaan. Je gaat meeschelden en afgeven op anderen, je gaat meekijken naar erotiek en meepraten, je zegt ja terwijl het nee met zijn, je slaat terug als je jou belachelijk maken in het geloof, je krijgt een hekel aan deze en gene. Je praat net als de anderen, je gedraag je net als de anderen, de kleedt je net als de anderen. Zout dat niet meer zout is. Dat kan niet. Dat is geen zout. Licht dat aangestoken en is onder en emmer wordt gezet. Dat doet God niet. Heeft Hij je dan wel aangestoken? Dan ben je geen zout en dan heeft God je niet aangestoken, maar is het eigen werk. En zout dat niet zout is wordt weggeworpen, licht dat onder een emmer staat heeft geen nut.

O Heere, maak mij zout en maak mij licht.

Amen